

הוריו קראו דוד * אשתו וידידיו קראו לו רזי * פקודיו
 קראו לו בן-חנניה, על-שם מנהיג הקנאים,
 או פשוט ב"ח * על קברו רשמו האנגלים בן-משה *
 בעיני ז'בוטינסקי היה האיש לו ח'כה
 אשר 15 שנה * להיסטוריה נכנס כיוצרו האמיתי של
 הארגון הצבאי הלאומי * חיילים ראו בו
 את הטיפוס הראשון של חייל ישראלי סדיר *
 האנגלים הבטיחו לו חליה, אנשי לח"י גידפוהו
 כסוכן האינטליג'נס, שר עיראקי לחץ את ידו *
 לדעת חניכיו היה איש הברזל, האדם ללא חולשות * בעיני
 מעריציו היה האדם המושלם, כליל ההארמוניה,
 איש נפול תסכיכים * ומאחורי כל השמות והתיאורים
 עמד צעיר ישראלי ענוותן, שכבש לבבות
 בחיוכו העדין וכמעט לא דיבר מעולם

דוד

היה יואל

מאת אורי אבנרי

הארגון הצבאי הלאומי בארץ-ישראל, נהרג.
הגנה ב' או 'הארגון'
 הוא לא השאיר אחריו אלא תצלומים ספורים, וגם אלה היו פרי מקרה: בהיותו בן 20 קיבל במתנה מצלמה פשוטה, צילם בה כמה עשרות תמונות ששרדו לפליטה. שנים מעטות אחר-כך, כשהתהדקה מטביחו טבעת החיפושית, הכין לעצמו דרכון מזויף, שיגה לצורך זה את תויו פניו. הוא גידל שפם, הרכיב זוג משקפיים עבי-מסגרת במיוחד, לבש ארשת-פנים קודרת. תמונה זו שרדה אף היא — ודוקא היא נתקבלה ברבים כאופיינית, האיש החייכני, האנושי נכנס להיסטוריה כדמית מרצינה וקודרת.
 כך קרה גם לרזיאל עצמו. הרבים, שלא הכירוהו כלל א מעט, יצרו בדמיונם דמות נוקשה, קודרת, של מגהיב כת קנאים. רק המעטים שהכירוהו בחייו היומיומיים, ידעו שרזיאל האמיתי היה איש שונה לחלוטין, דמות אנושית, גדולה בפשטותה, חביבה עד מאד.
 אחת מאלה היתה מורה בת 23, הראשונה שקיבלה אז זה דעה הרשמית על מותו. איש לא ידע מה חשבה באותו רגע ששנה רזיאל. יתכן שעמדה בחודרה, כשכ'נת הבוכרים הירושלמית, העיפה מבט דרך החלון אל הבניין הגדול ממול, בית-ספר 'פיצ'ר, אפשר שנוכרה כיצד הכירה את רזיאל, שמנה שנים לפני כן, באותו מקום. שושנה הנערה גרה או בבית-ספר זה, בו כיהנה אמה כמנהלת. היא ידעה כי צעירים ורים מבקרים בבניין מדי ערב, עורכים בו פעולות מסתוריות. היא ידעה אפילו מי הם: חברי אגודה שקרתה לעצמה 'הארגון הצבאי הלאומי', נודעה בציבור בשם 'הגנה ב' או 'הגנה לאומית', נקראה בסי חבריה פשוט 'הארגון'. שושנה הקטנה, אז בת 15, רצתה להיות חברה בארגון.

מכוננת צבאית בריטית התקדמה בהירות בנוף העיראקי, לעבר העיירה פאלוגיה. ששה אנשים ישבה בה, שניים לבשו את מדי צבא הוד-מלכותו: מפקד-גדוד ושלישו. ארבעת האחרים היו אזרחים, שותחו ביניהם בשפה מזורה.
 מדי פעם הפנה המפקד הבריטי את ראשו, שאל לעצמו של אחד האזרחים, גבר חסון וממוצע-קומה, בעל פנים רחבות וגומה אופיינית על הסנטר הגברי הבולט. היה ניכר כי 'מיסטר בן-משה' רגיל לתת פקודות — הוא חשב במהירות, הודיע את החלטתו כמלים קצובות, באנגלית טובה, אך מורגש היה בה ניב זר. הבריטי עשה כדבריו.
 קשה היה לתאר קבוצה מוזרה יותר. כי האזרח היה מפקד ארגון צבאי בלתי-לילגלי, ששוחזר לא מכבר ממחנה מעצר בריטי. לידו ישב סגנו, צעיר רמת-גני, בעל עיניים ירוקות חודרות, בשם יעקוב מרידור. שני האזרחים האחרים היו 'טרוריסטים' מנוסים, האחד בן עיראק והשני בן דמשק, שעל אף מראם הערבי היו ארצי-ישראלים מובהקים. שמם היה סיקה ותרוי.
 המכוננת לא הרחיקה בנסיעתה. האזור כולי היצף מים על-ידי הגרמנים, אשר איש-אמונם, ראשיד-עלי השתלט זה עתה על בגדאד. מיסטר בן-משה החליט שהמכוננת תעזור במקום, וכי שנים מחבריו — מרידור וסיקה — יצאו ברגל לפאלוגיה כדי לאסוף ידיעות.
 השניים התרחקו, הלכו כ-14 קילומטרים, אספו ידיעות על מערך האויב, עברו על פני בריגדה עיראקית שלמה שנתקעה בשטח המוצף, בדרכה לחתום באנגלים. פעמים רבות שמעו את הזימוזם של מטוסי-הקרב הגרמניים, שהפציצו את שדה-התעופה חבניה, בו התרכזו כל הכוח האנגלי.

**כפי
שאיש
לא
הכירו**

בערב חזר הווג לבסיס. חיכתה לו בשורת-איוב: המכוננת הופצצה על-ידי מטוס היינקל גרמני, מפקד-הגדוד הבריטי ומיסטר בן-משה נהרגו, השליש איבד את שתי רגליו, תרוי יצא ללא סריטה, אך סבל מהלם קשה. הם היו שני הארצי-ישראלים הראשונים ששמעו באותו יום שלישי, ה-20 במאי 1941, כי דוד רזיאל, מפקד

* אותו מניח ארתור קסטלר בספרו נגבים כלילה כמרכז האצ"ל, אחרי שסייר בו בלונדון שושנה רזיאל.